

Nr 14.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1914 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om gratifikation åt professorn Gustav Sundbärg.

(4:e avd.)

I en inom första kammaren av herr *G. F. Steffen* väckt, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad motion, nr 4, har föreslagits, att riksdagen måtte bevilja 6,000 kronor såsom gratifikation åt professorn Gustav Sundbärg för hans på offentligt uppdrag utförda utredning om emigrationen.

Beträffande vad till stöd för denna framställning anförts, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet anser det väl vara förenat med vissa betänkligheter, att staten beviljar gratifikation för ett av en statstjänsteman mot särskilt arvode utfört arbete. Utskottet har emellertid funnit, att de i detta fall föreliggande omständigheterna äro av den säregna art, att utskottet icke ansett sig böra av dessa betänkligheter låta sig avhållas från att tillstyrka motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Den av professor Sundbärg verkställda utredningen av emigrationsfrågan har allmänt erkänts äga mycket högt värde. Tack vare såväl utredningens grundlighet som dess mångsidighet har man uti det betänkande och de bilagor därtill, varuti arbetet utmynnat och vilka till väsentlig del äro författade av Sundbärg själv, erhållit ett material av mycket stor betydelse för studiet av vårt lands befolkningsstatistiska, ekonomiska och kulturella historia under de senaste århundradena.

Med utförandet av detta arbete har Sundbärg varit helt sysselsatt i mera än sex års tid. Det arvode han åtnjutit har icke varit större än det, som i regel utgår för fullgörande av kommittéuppdrag. Att Sundbärg erhållit ersättning för mistade avlöningsförmåner har ej heller försatt honom i bättre ställning än varje annan statstjänsteman, som för dylikt uppdrag erhållit tjänstledighet. Under sådana omständigheter måste det författararvode, som kommit Sundbärg till del, anses vara jämförelsevis lågt, vadan utskottet, såsom ovan antytts, anser skäligt att någon ytterligare ersättning åt Sundbärg för hans ifrågavarande arbete varder honom beredd. Mot det i sådant hänseende föreslagna beloppet har utskottet intet att erinra.

På grund av vad sålunda anförts och med hänsyn till att Sundbärgs hälsa under utredningens utförande blivit i hög grad försvagad, vilket i viss mån torde kunna förklaras därav, att Sundbärg under en stor del av utredningstiden icke begagnat sig av det honom lämnade medgivandet att anställa särskild sekreterare, får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande motioner må på extra stat för år 1915 under sjätte huvudtiteln bevilja ett anslag av 6,000 kronor att utgå till professor Gustav Sundbärg såsom gratifikation för hans på offentligt uppdrag utförda utredning av emigrationsfrågan.

Stockholm den 24 februari 1914.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar greve *F. Cl:son Wachtmeister*, *S. H. Kvarnzelius*,
C. J. G. Swartz, *O. Jonsson*, *A. N. Hahn*, greve *P. O. L. Klingspor*, *H. F. Lamm*,
O. M. Strömberg, *A. C. Lindblad*, *H. H. K. Ericson*, *G. M. H. Ekelund* och *J. S. Almer* samt
från andra kammaren: herrar *A. Ekman*, *H. Andersson* i Skivarp, *F. W. Thorsson*,
K. V. Rydén, *J. Ström*, *G. Odqvist*, *N. E. Lindberg*, *E. A. Nilson* i Örebro,
J. Olofsson i Digernäs, *E. F. Hellberg* i Lycksele, *H. Lemke* och *S. Bengtsson* i Norup.